

Розділ I.

П'ятниця, 20 грудня

Суд закінчився, і все, що можна було сказати, сказано. Він жодної секунди не сумнівався, яким буде вирок. Письмовий вирок суду було оприлюднено вже о десятій. Тепер — лише спілкування з репортерами, які чекали в коридорі під дверима судової зали.

Мікаель Блумквіст побачив їх у дверному отворі й на мить пригальмував. Він не хотів обговорювати щойно заслуханого вироку, але запитання були неминучі, і він як ніхто знав, що вони вимагають відповідей. «От так воно, бути злочинцем, — подумав він. — Бути з іншого боку мікрофона». Він напружено випростався та вимушено всміхнувся. Репортери всміхнулись у відповідь та доброзичливо, ледь не знічено, закивали в його бік.

«Гаразд... "Афтонбладет", "Експрессен", ТТ, ТВ4 та... де ж він... ага, ось, "Дагенс Індустрі". Здається, я став знаменитістю», — подумки констатував Мікаель Блумквіст.

— Дай нам влучну цитату, *Калле Блумквісте**, — вигукнув репортер з якоїсь вечірньої газети.

Мікаель Блумквіст, повне ім'я якого насправді було Карл Мікаель Блумквіст, як завжди, змусив себе не закочувати очей, почувши дурнувате прізвисько. Одного

* Герой книжки Астрід Ліндгрєн, малий детектив. — Тут і далі прим. пер.

разу, двадцять років тому, у свої двадцять три, щойно почавши працювати журналістом, Мікаель Блумквіст випадково викрив банду, яка за двадцять років вчинила п'ять пограбувань відомих банків. Не було жодних сумнівів, що діяла лише одна банда. Вони працювали за тією самою схемою: заїжджали в невеличкі міста і з військовою точністю грабували одне чи два банківські відділення. Члени банди ховали обличчя за латексними масками з персонажами *Disney* та за поліційною традицією дістали прізвисько «Банда Дональда Дака». Газети охрестили їх «Ведмежою бандою». Це звучало трохи серйозніше, зважаючи на те, що вони двічі без страху й совісті погрожували випадковим перехожим та стріляли в повітря.

Шостий напад було скоєно на банк в Естерйоталанд в розпал сезону літніх відпусток. Один із репортерів тамтешнього радіо випадково опинився на місці під час пограбування та відреагував згідно зі своєю посадовою інструкцією: щойно грабіжники залишили банк, він знайшов телефонний автомат і відправив новину одразу в прямий ефір.

Саме тоді Мікаель Блумквіст разом із подругою перебував у літньому будиночку її батьків неподалік Катрінегольму. Він і сам не зрозумів, звідки в голові з'явилась ця думка, навіть коли згодом його запитувала про це поліція. Але, почувши новини, одразу згадав про групу з чотирьох хлопців, яка зупинилася в будиночку за кількасот метрів від них. Мікаель помітив їх два-три дні тому, ідучи з подругою до кіоску по морозиво. Хлопці грали в бадмінтон.

Мікаель побачив чотирьох спортивних білявих молодиків у шортах та з голими торсами. Очевидно, вони були бодибілдерами. Щось у цій картині змусило його

придивитися пильніше: ймовірно, те, що гра відбувалася під палючим літнім сонцем із якоюсь незвично жорсткою, зосередженою енергійністю. Усе це не було схоже на просту розвагу під час відпустки, тому Мікаель їх запам'ятав.

Мікаель не мав жодних раціональних причин підозрювати чоловіків у пограбуванні, але все одно пішов на прогулянку та засів на пагорку, звідки було видно їхній будинок, який тоді видавався порожнім. За сорок хвилин хлопці заїхали у двір та припаркували свою «вольво». Молодики ніби поспішали. У кожного на плечі висіла спортивна сумка — здавалося, вони їздили на пляж. Один із хлопців повернувся до машини, дістав з багажника якийсь предмет та швидко накрив його спортивною курткою. Навіть зі свого віддаленого пункту спостереження Мікаель міг констатувати, що це старий добрий АК4. Точнісінько такий автомат, як той, із яким Мікаель близько подружився під час служби в армії. Тому Мікаель одразу зателефонував у поліцію та повідомив про свої спостереження. Це стало початком триденного поліційного оточення літнього будиночка під пильною увагою всіх медіа. Під час цих подій Мікаель відігравав чи не головну роль і отримав нічогенький гонорар від вечірньої газети. Поліція навіть розмістила свій штаб на ділянці, де тимчасово проживав Мікаель.

Розкриття справи «Ведмежої банди» дало Мікаелю саме той зірковий статус, якого він так потребував для своєї журналістської кар'єри. На жаль, побічним ефектом слави було те, що інша вечірня газета не втрималася від заголовка «*Калле Блумквіст розкрив справу*». Текст був іронічним та містив щонайменше десяток алюзій на юного детектива з книжки Астрід Ліндгрєн.

До того ж газета проілюструвала статтю розмитою фотографією, на якій Мікаель із напівроззявленим ротом та піднятим вказівним пальцем давав якісь інструкції поліціантові в уніформі. Насправді він просто показував, у який бік іти до туалету.

Те, що Мікаель Блумквіст ніколи в житті не користувався іменем Карл та жодного разу не підписав текст як Карл Блумквіст, не мало жодного значення. Відтоді він, на свій жаль, став відомим серед колег-журналістів саме як *Калле Блумквіст*. Це прізвисько завжди вимовляли дражливо, не зовсім вороже, але аж ніяк не доброзичливо. Попри пошану до Астрід Ліндгрєн, він любив її книжки, але ненавидів своє прізвисько. Знадобилося кілька років та кілька значущих журналістських робіт, щоб епітет почав відлипати, але Мікаель і досі смикався, чуючи це ім'я. Тож він спокійно посміхнувся та подивився репортеру просто в очі.

— Та придумай щось. Твої тексти все одно завжди видумані.

Його тон не був нечемним. Усі вони добре знали одне одного, і найжорсткіших критиків Мікаеля серед присутніх не було. З одним із репортерів Мікаель колись співпрацював, а з репортеркою ТВ4 майже переспав торік на вечірці.

— Вам там добряче дісталось, — констатувала газета «Дагенс Індустрі», яка відправила сюди молодого співробітника.

— Авжеж, — визнав Мікаель.

Складно було стверджувати щось інше.

— Як почуваетесь?

Попри всю серйозність ситуації, ані Мікаель, ані старші журналісти не могли втриматися від усмішки. Мікаель

перезирнувся з ТВ4. «Як почуваетесь?» Серйозні Журналісти вважали, що таке запитання ставлять лише Дурні Спортивні Коментатори Засапанним Спортсменам після фінішної прямої. Але потім він знову посерйознішав.

— Мені, звісно, шкода, що суд не дійшов інших висновків, — відповів він дещо офіційно.

— Три місяці за ґратами і сто п'ятдесят тисяч крон відшкодування. Це немало, — сказала дівчина з ТВ4.

— Переживу.

— Чи будете ви просити вибачення у Веннерстрьома? Тиснути руку?

— Ні, не думаю. Моя думка про стиль ведення бізнесу пана Веннерстрьома аж ніяк не змінилася.

— Тобто ви й досі вважаєте, що він негідник? — швидко перепитав представник «Дагенс Нюгетер».

За цим запитанням стояли потенційна цитата й убивчий заголовок, і Мікаель потрапив би в пастку, якби репортер мимохіть не попередив його про небезпеку, занадто завзято штовхаючи мікрофон у його бік. Мікаель кілька секунд подумав над відповіддю.

Суд щойно постановив, що Мікаель Блумквіст зневажив честь і гідність фінансиста Ганса-Еріка Веннерстрьома. Мікаель був засуджений за наклеп. Суд закінчився, і Мікаель не мав жодних намірів оскаржувати вирок. Але що сталося б, якби він необережно повторив свої твердження вже на сходах будівлі суду? Мікаель вирішив, що не хоче знати відповіді.

— Я вважав, що мав привід опублікувати інформацію, яку дістав. Суд вирішив інакше, і я, звісно, мушу поважати результати юридичного процесу. Перш ніж планувати наші подальші дії, маємо з редакцією обговорити вирок суду. Мені нічого додати.

— Але ви забули, що як журналіст маєте публікувати лише обґрунтовані твердження, — дещо різко встала репортерка з ТВ4.

З цим не посперечаєшся. Вона була доброю подругою Мікаеля. Попри нейтральний вираз її обличчя, Мікаелю здавалося, що він бачить у її очах відблиск розчарування та відчуженості.

Мікаель зупинився та ще кілька нестерпних хвилин відповідав на її запитання. У повітрі висіло запитання, яке жоден репортер не наважувався поставити, ймовірно, тому, що відповідь на нього була незбагненною: як Мікаель узагалі міг написати текст, що не мав жодного підґрунтя? Усі репортери, окрім молодика з «Даґенс Індустрі» були ветеранами своєї справи з великим професійним досвідом. Це виходило за межі їхнього розуміння.

Репортерка ТВ4 попросила його встати перед дверима суду й висловила свої запитання окремо, на камеру. Її тон був більш дружнім, ніж він заслуговував, і з цього інтерв'ю вдалося б насмикати достатньо цитат, щоб задовольнити потреби всіх репортерів. Ця історія потрапить у заголовки газет — неминуче, — але Мікаель змусив себе згадати про те, що це аж ніяк не головна медійна подія року. Репортери отримали те, що хотіли, та розбіглися по своїх редакціях.

Мікаель Блумквіст планував прогулятися, але стояла зимна вітряна погода, і він добряче змерз ще під час інтерв'ю. Стоячи на сходинках суду, він підняв очі й побачив, як Вілліам Борґ вийшов зі своєї машини, де сидів під час інтерв'ю. Вони зустрілися поглядами, Борґ посміхнувся.

— Сюди варто було приїхати хоча б для того, щоб побачити тебе із цим папірцем у руках.

Мікаель не відповів. Вілліам Борґ та Мікаель Блумквіст були знайомі п'ятнадцять років. Колись вони разом працювали фінансовими репортерами в ранковій газеті. Можливо, забракло якоїсь особистої «хімії», але саме тоді між ними зародилася ворожнеча на все життя. В очах Мікаеля Борґ був паршивим репортером та неприємною, дріб'язковою, мстивою людиною, яка мучила оточення дурними жартами і зневажливо відгукувалася про старших та досвідченіших репортерів. Особливо йому не подобалися жінки-журналістки. Мікаель посварився з Борґом раз, і після цього точилися численні суперечки, аж доки конфлікт не перейшов в особисту площину.

Упродовж багатьох років Мікаель Блумквіст та Вілліам Борґ періодично стикалися, але лише наприкінці 1990-х стали справжніми ворогами. Мікаель написав книжку про фінансову журналістику, багато цитуючи дурні статті Борґа. У книжці Мікаеля Борґ поставав чваньком, який неправильно тлумачив факти і співав оди підприємствам dot.com попри те, що вони були на межі банкрутства. Борґ не оцінив такого аналізування Мікаеля, і тому під час випадкової зустрічі у барі в Сьодері вони мало не побилися. На той час Борґ залишив журналістику та працював за набагато вищу зарплату речником у компанії, яка входила в імперію промисловця Ганса-Еріка Веннерстрьома.

Вони довго витріщалися один на одного, аж доки Мікаель не розвернувся та не пішов. Це було типowo для Борґа — навмисно приїхати до суду, щоби постояти й познущатися.

Перед Мікаелем пригальмував автобус номер 40, і він заскочив туди, просто щоб поїхати звідси. Вийшов